

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200090
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222200090.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. X. I. B., I. X.XX.XXXX, Z. V. Š. X, Bardejov, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťaťa rodičov W. I. F., I. XX.X.XXXX, V. Š. X, Z. F. L. B., I. XX.X.XXXX, I.W. F. Q. Y. M. X, Z., o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Maloletá X. I. B., I. X.XX.XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. F., I. X.X.XXXX, Z. V. Š. X, Bardejov, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, ako rodičia, starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletej a v bežných veciach ju bude zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov.

U k l a d á obom rodičom maloletej L. B., I. XX.X.XXXX a W. I. F., I. XX.X.XXXX povinnosť prispievať na výživu maloletej X. I. B., I. X.XX.XXXX každému z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2021, č.k. 1P/130/2021 - 7 súd nariadil neodkladné opatrenie v znení :

I. Maloletá X. I. B., I. X.XX.XXXX sa dočasne z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. F., I. X.X.XXXX, bytom J. Š. X, Bardejov, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletej a v bežných veciach ju bude zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov.

II. U k l a d á obom rodičom maloletej L. B., I. XX.X.XXXX F. W. I. F., I. XX.X.XXXX povinnosť prispievať na výživu maloletej X. I. B., I. X.XX.XXXX každému z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, odo dňa nariadenia tohto neodkladného opatrenia.

III. Z a č í n a konanie o náhradnú starostlivosť u maloletej X. I. Y. B., I. X.XX.XXXX.

IV. Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 4.7.2019, č.k. 4P/136/2019-5.

Uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 6.12.2021. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola osobná starostlivosť o maloletú zo strany jej starej matky, keďže rodičia nezabezpečovali starostlivosť o maloletú.

Vec samá je vedená pod sp. zn. 1P/8/2022.

2. Matka a otec maloletej sa k veci písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávanie vytyčené na deň 1.6.2022 sa ustanovili matka, stará matka a kolízna opatrovníčka. Nedostavil sa otec, svoju neúčasť neospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal (predpokladá sa doručenie predvolania na pojednávanie). Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal v jeho neprítomnosti s prihladnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania, oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (návrhom, správou kolízneho opatrovníka, lustráciou v ZVJS, neodkladným opatrením vo veci sp. zn. 1P/130/2021) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 15.2.2022 vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bardejov č.k.: 1P/130/2021 - 7 zo dňa 06.12.2021 bola maloletá X. I. B., I.. XX.XX.XXXX neodkladným opatrením dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. F., I.. XX.XX.XXXX, Z. V. Š. X, Bardejov, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletej a v bežných veciach ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Súd uložil obom rodičom maloletej, L. B., I.. XX.XX.XXXX F. W. I. F., I.. XX.XX.XXXX povinnosť prispievať na výživu maloletej DR. I. B., I.. XX.XX.XXXX každému z nich vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, odo dňa nariadenia tohto neodkladného opatrenia. Zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 04.07.2019, č.k.: 4P/136/2019-5. Pani F. žije v dva a pol izbovom byte na druhom poschodí v obytnom bloku. Byt pozostáva zo vstupnej chodby, ktorá je zariadená vešiakovou stenou. Vľavo je umakartové jadro, ktoré pozostáva zo samostatného WC a kúpeľne, v ktorej je vaňa, umývadlo a automatická práčka. Vedľa kúpeľne sa vchádza do kuchyne, ktorá je zariadená kuchynskou linkou, plynovým sporákom, vstavanou potravinovou skrinkou, stolom so štyrmi stoličkami chladničkou s mrazničkou a rozkladacím gaučom. Vpravo z chodby sa vchádza do obývacej izby zariadenej rozkladacím gaučom, kreslom, konferenčným stolíkom, jedálenským stolom so šiestimi stoličkami, obývacou stenou a televízorom. Podlaha je pokrytá okrúhlym kobercom. Z obývacej izby sa vchádza do spálne, ktorá je zariadená skriňami, manželskou posteľou a nočnými stolíkmi. Na konci chodby oproti vchodovým dverám sa vchádza do izby, ktorá slúži ako detská izba zariadená nábytkom pozostávajúcím zo skriniek, skrine a písacieho stola. Okrem toho sú v izbe dve váľandy. Na jednej spí maloletá Diana Natália a na druhej stará matka. V byte sú drevené okná a podlahy sú pokryté PVC gumou. Byt je v pôvodnom stave. Hygiena v domácnosti je na požadovanej úrovni. Pani F. vychovala tri deti a v roku 2010 sa rozviedla. Bývalý manžel je odhlásený z trvalého bydliska. Pani F. je zamestnaná na Spojenej škole, Pod Papierňou v Bardejove, kde pracuje ako upratovačka na päť - hodinový pracovný úväzok, z dôvodu, že ináč by nemohla zabezpečovať starostlivosť o maloletú Dianu, pretože ráno ju musí dať do materskej školy a popoludní ju musí vyzdvihnúť. Pracovnú dobu má od 10:00 hod. do 15:15 hod. Čistý mesačný príjem pani F. je vo výške 487,26 EUR. Pani F. je okrem toho poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 196,10 EUR s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Matka maloletej W. I. F., I.. XX.XX.XXXX odišla dňa 02.09.2021 za prácou do Českej republiky. Žije v meste Kralupy nad Vltavou. So svojou matkou bola v pravidelnom kontakte (telefonickom alebo prostredníctvom sociálnych sietí) do 10.11.2021. Potom sa odmlčala, nereagovala na telefonáty. Ozvala sa až pred vianočnými sviatkami, kedy zaslala aj balík svojmu bratovi do obce Hriadky v okrese Trebišov. V balíku boli dve obálky s finančnou hotovosťou 1 000,- Kč a 7 000,- Kč pre dcéru a pre matku. Asi tri týždne v januári tohto roku sa matka pravidelne skoro každý deň prostredníctvom messengeru kontaktovala s maloletou Dianou. Naposledy v nedeľu 06.02.2022, kedy maloletej sľúbila, že v pondelok alebo utorok príde domov. Tento sľub nespĺnila. Otec maloletej L. B. o maloletú nejaví záujem a neplní si voči maloletej vyživovaciu povinnosť. Po dlhšej dobe sa osobne stretol s dcérou na oslave jej narodenín, kde prišiel so svojou matkou. Maloletá Diana je sledovaná detským alergológom, ktorý jej predpísal lieky na liečbu alergie. Kontrolné vyšetrenie má maloletá absolvovať dňa 22.02.2022. Maloletá Diana s nimi odmietala komunikovať, počas návštevy začala na seba upútať pozornosť rozhadzovaním hračiek a túlením sa k starej matke. Keď ju stará matka upozornila, aby nerobila neporiadok, začala sa trucovito správať, kopala nohami, naschvál plakala až kričala. Preto navrhli maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. F., I.. XX.XX.XXXX a rodičov zaviazat' plniť vyživovaciu povinnosť.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 5.4.2022 vyplýva, že na pojednávaní dňa 01.03.2022 bola zistená nová skutočnosť a to, že matka maloletej sa vrátila do miesta trvalého bydliska. Pojednávanie bolo odročené za účelom prešetrenia pomerov na strane matky. Pohovorom s matkou maloletej X. I. B.

pani W. I. F. bolo zistené, že dňa 02.09.2021 odišla za prácou do Českej republiky. Pracovala v meste Kralupy nad Vltavou u zamestnávateľa Tymara, s.r.o., Mostní 218, Kralupy nad Vltavou ako skladníčka. Mesačný príjem mala vo výške 16 000,- Kč. S matkou bola v telefonickom kontakte do 10.11.2021, ale aj cez messenger. Potom sa na mesiac odmlčala z dôvodu, že jej bolo ľúto, keď rozprávala s dcérou, lebo sa jej stále pýtala, kedy príde domov. Bola viazaná zmluvou do konca roka 2021. V zamestnaní ostala do 07.02.2022, kedy ukončila pracovnú zmluvu a 09.02.2022 sa vrátila domov. Otec sa s maloletou dcérou nekontaktuje, maloletá sa pýta za otcom ale nikdy do domácnosti neprišiel. Matka maloletej musela maloletú zobrať a spolu ísť do domácnosti otca. Od kedy sa vrátila z Českej republiky otec ich nekontaktoval. Vie o tom, že matka maloletej sa vrátila domov. Keď žili oddelene nadával jej a vyhrážal sa, chcel docieľiť, aby sa v nemu vrátila. Tri roky si voči maloletej neplní vyživovaciu povinnosť. Pani F. mu verila, pretože žili spolu osem rokov. Požičala mu dokonca finančné prostriedky, ktoré jej nevrátil. Ani stará matka z otcovej strany sa od návratu matky s maloletou nekontaktovala. Pani F. uviedla, že žila s otcom maloletej a po jej narodení spolu štyri roky. Keď mala maloletá dva roky vrátila sa s maloletou na Slovensko. V Českej republike jej ostali podlžnosti, pretože zobrala partnerovi telefón na paušál a nebolo to vyplatené, o čom nevedela, pretože partner jej tvrdil, že je všetko vyplatené. Pani F. je od 08.03.2022 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a nemá žiaden príjem. Rodina žije iba z príjmu starej matky. Pani F. st. bola na dcéru veľmi prísna, chcela aby pristupovala zodpovedne k životu s ohľadom na maloletú dcéru. Posledná výplata pani F. bola zaslaná na účet pani B. a ona tvrdila, že jej neprišli žiadne peniaze. Žiadala od pani B. výpis z účtu, načo sa pani B. odmlčala. Predtým pracovala pol roka v Bardejovskej pekárni. Z vykonaných pohovorov bolo zistené, že vzťahy medzi pani W. I. F. a jej matkou, pani F. F. sú narušené, matka dcére nedôveruje, pretože sa správa nezodpovedne aj s ohľadom na to, že má maloletú dcéru, ktorej je potrebné zabezpečovať starostlivosť s ohľadom na zdravý fyzický a psychický vývin.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.5.2022 vyplýva, že pani F. F., po pojednávaní dňa 11.04.2022 (pondelok) uviedla, že jej dcéra nebola celý víkend doma a prišla až ráno, kedy išla spolu s matkou na pojednávanie. Pani F. vyjadrila obavu, či je jej dcéra schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletú, keďže je nezodpovedná. Často sa stane, že odíde z domu a domov sa vráti pod vplyvom alkoholu a vtedy búcha dverami a kričí. Pohovorom s pani F. bolo zistené, že sa opakuje situácia, že dcéra nenocuje doma. Stretáva sa s priateľom Petrom z Bardejova. Nevie uviesť jeho priezvisko. Popíja aj teraz, pani F. našla doma prázdnu fľašu od vína. Aj teraz prichádza domov pod vplyvom alkoholu, ale nespráva sa agresívne. Zhodnotila, že pravdepodobne má na ňu pozitívny vplyv jej priateľ. Maloletá Dianka prejavuje záujem o kontakt s matkou, chce, aby ju odviedla do materskej školy alebo aby ju vyzdvihla z materskej školy. Stále sa vopred dohodnú. Keď je dcéra pod vplyvom alkoholu pani F. na ňu kričí, zasiahne maloletá a povie im, aby sa nehádali. Matka chodí s maloletou vonku na prechádzky a hrať sa s deťmi z obytného bloku. Chodia spolu aj na prechádzky do mesta. Maloletá sa veľmi zmenila, už nie je taká trucovitá a viac rozmýšľa. Občas je nervózna, no keď sa jej stará matka opýta čo sa deje, neodpovie jej. Stará matka jej dáva lieky na posilnenie imunity a do nosa sprej s obsahom morskej soli. Taktiež vyplachuje nos Vincentkou. Bojí sa jej dávať liek Mometasone, keďže patrí do skupiny kortikosteroidných liečiv. Stará matka uviedla, že dcéra bola tri mesiace po príchode domov bez príjmu. Keď jej ešte zaslala peniaze z Českej republiky, zaplatila výživné na účet ÚPSVaR Bardejov za dva mesiace. Maloletej Diane zriadila sporenie po 40,- € mesačne, pretože nikdy nevie, čo sa s ňou môže stať. Okrem toho má už dlhšie zriadené sporenie s poistením vo výške 25,- € mesačne. Uviedla, že stará matka pani B. kryje svojho syna ohľadom plnenia vyživovacej povinnosti. Pravdepodobne pracuje na čierno, pretože ho videla pracovať na sídlisku. Kamarátom tvrdí, že on sa o dcéru starať nebude, ale nechce ani to, aby sa o maloletú starala stará matka, chce dosiahnuť, aby bola maloletá umiestnená v detskom domove. Od septembra 2021 sa nekontaktoval s matkou maloletej. Stará matka, pani B. ju neberie k sebe, ale keď sa stretli na sídlisku počas vychádzky z materskej školy, maloletá išla k starej matke a vyobjímala ju. Maloletá má k nej vytvorený pozitívny citový vzťah. Otec voči maloletej neplnil vyživovaciu povinnosť ani v minulosti a keď matka od neho žiadala výživné povedal: „naco sú jej peniaze keď berie materskú“ a nezaplatil jej. Na záver stará matka, pani F. uviedla, že v mesiaci máj dcéra urobila dvakrát nákup, nevie však odkiaľ má peniaze. Niekde pracuje, ale spolu veľmi nekomunikujú. Pohovorom s matkou maloletej bolo zistené, že už dvakrát bola na skúšku v práci v bare na námestí BAR-BAR, z toho sa bola prvý krát iba zaučiť, kde jej čašníčky vysvetlili čo a ako funguje. Pani W. F. uviedla, že je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, avšak dávka v nezamestnanosti jej priznaná nebola. O dávku v hmotnej núdzi nepožiadala, pretože nevedela, že má na ňu nárok. Priznala, že si vypije s kamarátkami, ale nie veľa maximálne 4 dcl vína väčšinou v piatky. Nestáva sa, aby neprišla domov, ako to bolo v minulosti. Cez týždeň, keď je jej matka v práci, varí, cez víkendy varí stará matka.

Na záver uviedla, že momentálne je bez akéhokoľvek príjmu a nevie finančne zabezpečiť svoju dcéru. Počas leta sa plánuje zamestnať cez firmu EDYMAX a odísť na dva mesiace do Nemecka, kde by mala pracovať v zmrzlinárni. Nie je v kontakte s otcom maloletej. Na polícii podala trestné oznámenie pre neplnenie vyživovacej povinnosti za 28 mesiacov. Súhlasí s tým, aby bola maloletá X. I. B. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej matke pani F. F.. Preto navrhli maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. F., I.. XX.XX.XXXX a rodičov zaviazat' plniť vyživovaciu povinnosť.

8. Na pojednávaní :

1/ kolízna opatrovníčka udávala, že otec nie je vo výkone trestu. Navrhujú, aby bola mal. X. I. B., I.. X.XX.XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke F. F., I.. X.X.XXXX, Z. V.Š. X Bardejov, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú a v bežných veciach ju bude zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov. Navrhujú, aby súd zaviazal rodičov L. B., I.. XX.X.XXXX a W. I. F., I.. XX.X.XXXX povinnosťou prispievať na výživu mal. X. I. B.R., I.. X.XX.XXXX každému z nich 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci vopred na účet ÚPSVaR Bardejov.

2/ matka udávala, že je momentálne nezamestnaná, ale odchádza do práce do zahraničia, myslí si, že by bolo lepšie, aby bola dcéra so starou matkou. Bývajú v spoločnej domácnosti, takže nie je problém. Odchádza do zahraničia na budúci týždeň v utorok, bude tam teraz 2 mesiace, aby potom mohla chodiť každý mesiac domov. S otcom nie sú v kontakte, neozýva sa, nestará sa o malú.

3/ stará matka udávala, že bude rada, keď bude v jej opatere, sem tam je nervózna, ale inak je to v poriadku, chodí do škôlky, so svojou matkou vychádza dobre. Otec sa neozýva ani jej, ale keď vystupuje na zastávke, tak ho každý piatok stretáva pri stánku, ale neozve sa, nepríde za malou.

4/ lustráciou v ZVJS bolo zistené, že otec nie je vo výkone trestu odňatia slobody.

9. Podľa § 44 Zákona o rodine / zák. č. 36/2005 Z.z., ZR / náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 45 ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu

ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

11. Podľa § 62 ods. 1- 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 81 ods. 1 cit. zák. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

14. S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je nutné zabezpečiť starostlivosť o maloletú Dianu Natáliu jej zverením do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky, u ktorej sa aj so svojou matkou reálne nachádza. Matka má vytvorený pekný vzťah so svojou dcérou, avšak nezabezpečuje jej starostlivosť v plnom rozsahu, túto zabezpečuje v plnej miere jej stará matka. Naviac matka odchádza do práce do zahraničia a teda ani reálne nebude môcť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú. Otec sa o maloletú vôbec nezaujíma, ani ju nekontaktuje, neprispieva na jej výživu. Matka súhlasila so zverením dcéry do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky. Stará

matka zabezpečuje všetky potreby maloletej. Vzhľadom na vek maloletej je potrebné jej zabezpečiť adekvátnu starostlivosť, výchovu a zastupovanie a je na takúto starostlivosť od starej matky momentálne aj odkázaná. Stará matka riadne zabezpečí jej starostlivosť a výchovu a zastupovanie maloletej a v jej záujme a má na to vytvorené vhodné podmienky, je schopná sa o ňu postarať a chce sa o ňu starať. Stará matka so zverením mal. do jej náhradnej osobnej starostlivosti súhlasila a zabezpečí starostlivosť a výchovu a zastupovanie maloletej, má na to vytvorené vhodné podmienky, je schopná sa o ňu postarať a chce sa o ňu starať.

15. Preto súd zhodne s návrhom kolíznej opatrovníčky a rodičov maloletej, zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky. Stará matka spĺňa všetky zákonné predpoklady pre starostlivosť o maloleté dieťa. Je nutné maloletej zabezpečiť pokojný a stabilný domov a výchovu, čo podľa názoru súdu stará matka zabezpečuje a vytvára.

16. Čo sa týka výšky výživného pre maloletú zo strany rodičov, túto súd určil s poukazom na ust. § 62 ods. 3 ZR v minimálnom rozsahu s poukazom na návrh kolízneho opatrovníka a skutočnosť, že rodičia nemajú zabezpečený príjem ani nebol zistený ich akýkoľvek majetok. Dieťa má výdavky bežné. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže Diana Natália je maloletá. V zmysle ust. § 45 ods. 8 ZR súd určil povinnosť rodičom poukazovať výživné k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

17. Súd pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa prihliada len na záujem dieťaťa a v tomto prípade je v záujme maloletej, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky a to s ohľadom na vyššie zistené skutočnosti.

18. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.